

Emitentų veiklos apžvalga

2013 m.

ISSN 2335-8351 (ONLINE)

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.
© Lietuvos bankas, 2014

Gedimino pr. 6, LT-01 103 Vilnius
Tel. (8 5) 268 0029, faksas (8 5) 268 0038

www.lb.lt
info@lb.lt

Šioje apžvalgoje nagrinėjami emitentų, kurių vertybiniai popieriai 2013 m. gruodžio 31 d. buvo įtraukti į prekybą reguliuojamose rinkose, išskyrus komercinius bankus (toliau – emitentai arba bendrovės), 2013 m. metinės informacijos duomenys (toliau – 2013 m. duomenys arba 2013 m. informacija). Joje apibendrinta 34¹ emitentų 2013 m. finansinė būklė, veiklos rezultatai, pinigų srautai, pateikta auditorių išvadų dėl bendrovių finansinių ataskaitų apžvalga, emitentų darbuotojų ir akcininkų kaita, apibendrintos darbuotojų grupių darbo užmokesčio tendencijos. Remiamasi emitentų viešai paskelbta 2013 m. informacija.

Rengiant šią apžvalgą naudoti emitentų viešai paskelbti 2013 m. duomenys, jie lyginami su 2012 m. duomenimis, ir AB „NASDAQ OMX Vilnius“ biržos duomenys.

Koordinatorė – Reguluojamos rinkos priežiūros skyriaus vyriausioji specialistė Daiva Dėdiniene, tel. (8 5) 268 0533, el. p. ddediniene@lb.lt.

¹ Į apžvalgą taip pat įtraukta akcinių bendrovių „Avia Solutions Group“, „AviaAM Leasing“ ir „INTER RAO Lietuva“) kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Varšuvos akcijų biržoje, metinė informacija. Kadangi AB „Linus Agro Group“ finansiniai metai prasideda liepos 1 d., o baigiasi birželio 30 d., šios bendrovės finansinė informacija nėra įtraukta į apžvalgos dalį „Finansinė būklė, veiklos rezultatai ir pinigų srautai“, tačiau į kitas apžvalgos dalis jos duomenys įtraukti. 2013 m. 33 bendrovių duomenys lyginami su 32 bendrovių 2012 m. duomenimis, nes į palyginamuosius 2012 m. duomenis neįtraukti 2013 m. įsteigtos AB „Amber Grid“ duomenys.

Turinys

I. FINANSINĖ BŪKLĖ, VEIKLOS REZULTATAI IR PINIGŲ SRAUTAI.....	3
II. SANTYKINIAI RODIKLIAI.....	6
III. AUDITORIŲ IŠVADOS DĖL BENDROVIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ.....	7
IV. INFORMACIJOS APIE EMITENTŲ DARBUOTOJUS, AKCININKUS, OFICIALIUS SIŪLYMUS BEI PRIVALOMĄ AKCIJŲ PARDAVIMĄ IR PIRKIMĄ ATSKLEIDIMAS.....	8
V. INFORMACIJOS APIE EMITENTŲ VADOVŲ IR KITŲ DARBUOTOJŲ GRUPIŲ DARBO UŽMOKESTĮ ATSKLEIDIMAS.....	9
VI. BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO NUOSTATŲ LAIKYMASIS.....	10
PRIEDAI.....	11
1 priedas. Bendrovių pasiskirstymas pagal sektorius.....	11
2 priedas. Apibendrintos auditorių išvados.....	12

Lentelių sąrašas

1 lentelė. 2013 m. santykiniai rodikliai: didžiausios ir mažiausios reikšmės	6
2 lentelė. Vidutiniai atlyginimų dydžiai pagal teikiamų paslaugų sektorius.....	9

Paveikslų sąrašas

1 pav. 2013 m. gruodžio 31 d. turto, akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų kaita.....	3
2 pav. Nuosavybės ir įsipareigojimų struktūra.....	3
3 pav. 2013 m. gruodžio 31 d. trumpalaikių ir ilgalaikių įsipareigojimų finansų įstaigoms kaita.....	4
4 pav. 2013 m. pajamų, savikainos ir grynojo rezultato kaita.....	5
5 pav. Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklų.....	6
6 pav. 2013 m. gruodžio 31 d. emitentų darbuotojų kaita.....	8
7 pav. 2013 m. gruodžio 31 d. vieno akcininko kontroliuojama dalis.....	8

I. FINANSINĖ BŪKLĖ, VEIKLOS REZULTATAI IR PINIGŲ SRAUTAI

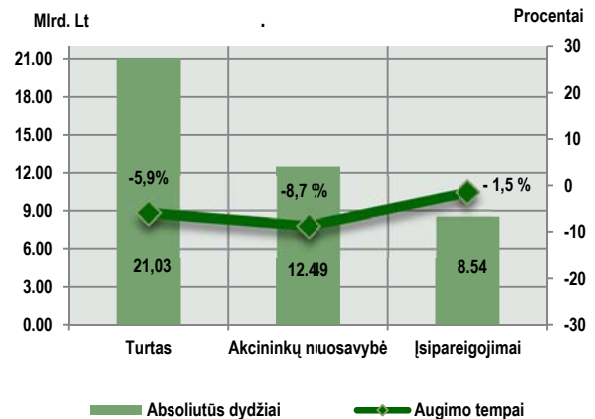
Finansinė būklė

Remiantis bendrovių 2013 m. duomenimis², 2013 m. gruodžio 31 d. bendrovių turtas sudarė 21,03 mlrd. Lt (2013 m., palyginti su 2012 m. rezultatais, sumažėjo 5,9 %), akcininkų nuosavybė – 12,49 mlrd. Lt (sumažėjo 8,7 %), įsipareigojimai – 8,54 mlrd. Lt (sumažėjo 1,5 %) (žr. 1 pav.).

2013 m. bendrovių ilgalaikis turtas sumažėjo 6,98, o trumpalaikis turtas – 1,58 proc. Ilgalaikio ir trumpalaikio turto struktūra 2013 m. gruodžio 31 d., palyginti su 2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis, pakito nedaug. 2013 m. gruodžio 31 d. ilgalaikis turtas sudarė 79 proc. viso turto (2012 m. gruodžio 31 d. – 80 %).

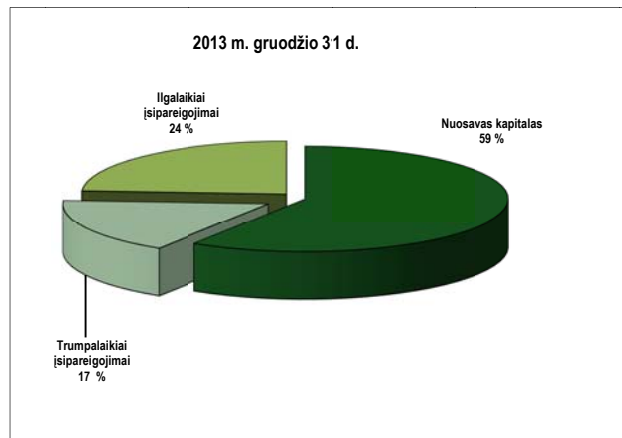
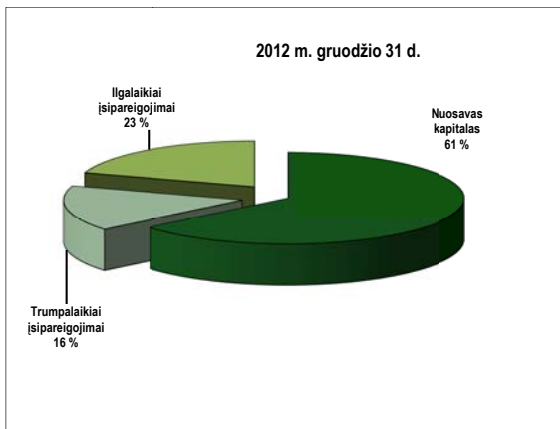
Bendrovių nuosavybės ir įsipareigojimų struktūra per 2013 m. taip pat pasikeitė nedaug (žr. 2 pav.).

1 pav. 2013 m. gruodžio 31 d. turto, akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų kaita (palyginti su 2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

Šaltinis: 2013 m. emitentų finansinės ataskaitos.

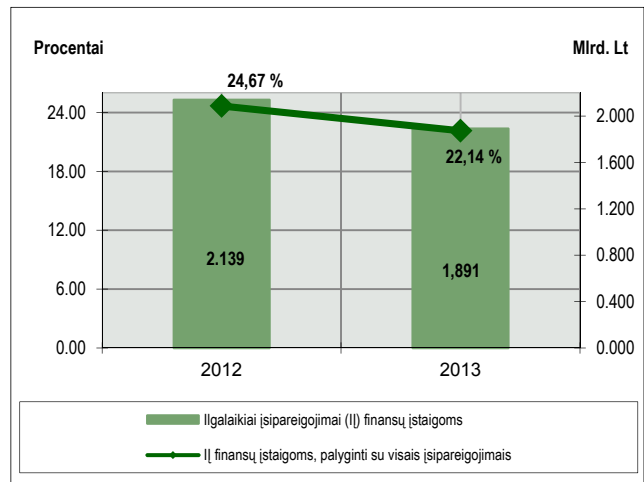
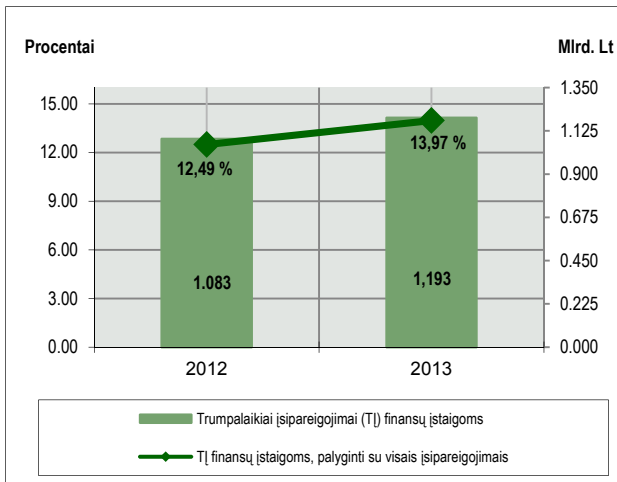
2 pav. Nuosavybės ir įsipareigojimų struktūra

Šaltinis: 2013 m. emitentų finansinės ataskaitos.

2013 m. gruodžio 31 d. bendrovių ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai finansų įstaigoms (bankams ir lizingo bendrovėms) sudarė 36 proc. visų įsipareigojimų (2012 m. gruodžio 31 d. – 37 %). Pažymėtina, kad 2013 m. gruodžio 31 d., palyginti su 2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis, ilgalaikiai įsipareigojimai finansų įstaigoms sumažėjo 11,6, o trumpalaikiai – padidėjo 10,2 proc., trumpalaikių įsipareigojimų finansų įstaigoms dalis, palyginti su visais įsipareigojimais, padidėjo 1,5, o ilgalaikių – sumažėjo 2,5 proc. (žr. 3 pav.).

² Nagrinėjami bendrovių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenys.

Šaltinis: 2013 m. emitentų finansinės ataskaitos.

2013 m. gruodžio 31 d. bendrovių įstatinis kapitalas, palyginti su 2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis, sumažėjo 197,03 mln. Lt (2012 m. bendrovių įstatinis kapitalas buvo lygus 4,53 mlrd. Lt, o 2013 m. – 4,54 mlrd. Lt) ir sudarė 36,33 proc. viso nuosavo kapitalo (2012 m. – 34,6 %). 2013 m. įstatinį kapitalą padidino šios akcinės bendrovės: „Grigiškės“, „AviaAM Leasing“ ir „Avia Solutions Group“. AB „Grigiškės“ 2013 m. įstatinį kapitalą padidino nuo 60 mln. iki 65,7 mln. Lt. Bendrovės įstatinis kapitalas padidintas išplatinus naują 5 700 000 Lt nominaliosios vertės akcijų emisiją, 1 akcijos emisijos kaina buvo 0,51 euro, arba 1,76 Lt. Pranešime buvo nurodyta, kad per antrinį viešąjį šios bendrovės akcijų platinimą investuotojai pateikė paraiškų reikšmingai didesniai bendrovės akcijų kiekiui įsigyti, nei buvo siūloma, – paklausa viršijo pasiūlą 2,8 karto.

2013 m. birželio 4 d. Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus sprendimu patvirtintas „AviaAM Leasing“, AB, akcijų prospektas pirminiam viešam siūlymui (IPO) ir visų bendrovės akcijų įtraukimui į Varšuvos biržos prekybos sąrašą. Kita į Varšuvos biržos prekybos sąrašus įtraukta bendrovė AB „Avia Solutions Group“ 2013 m. gruodžio mėn. įstatinį kapitalą padidino išleisdama neviešą 165 000 akcijų emisiją, ji apmokėta turtiniu įnašu (UAB „Helisota“ akcijomis). Keleto emitentų įstatinis kapitalas dėl įvairių priežasčių sumažėjo: AB „Invalda“ įstatinis kapitalas sumažintas 26,97 mln. Lt, 2013 m. balandžio 9 d. neeiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui patvirtinus atskyrimo sąlygas. Pagal jas iš šios bendrovės atskirta AB „Invalda privatus kapitalas“: AB „Invalda“ akcininkai neatlygintai gavo paprastųjų vardinių AB „Invalda privatus kapitalas“ akcijų mainais už panaikinamas paprastas vardines AB „Invalda“ akcijas. Po atskyrimo AB „Invalda“ savo veiklą vykdo toliau, jos naujas pavadinimas – AB „Invalda LT“. 2013 m. birželio 11 d. neeilinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą patvirtinti AB „Lietuvos dujos“ atskyrimo sąlygas ir iš toliau vykdančios veiklą AB „Lietuvos dujos“ atskirti gamtinių dujų perdavimo veiklą ir šiai daliai priskirto turto, teisių ir pareigų pagrindu įkurti naują bendrovę AB „Amber Grid“. AB „Lietuvos dujos“ įstatinis kapitalas sumažintas nuo 469,07 mln. iki 290,69 mln. Lt. Be to, 2013 m. nuo 20 mln. iki 8,6 mln. Lt sumažintas AB „Limarko laivininkystės kompanija“ įstatinis kapitalas, mažinimo priežastis – bendrovė netenkino Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimų dėl nuosavo kapitalo ir įstatinio kapitalo santykio.

2013 m. bendrovių nepaskirstytasis pelnas didėjo ir sudarė beveik 15, o 2012 m. – tik 10,7 proc. viso nuosavo kapitalo. 2013 m. gruodžio 31 d. tiek pat, kiek ir 2012 m. gruodžio 31 d., 11 iš 33 emitentų finansinės būklės ataskaitose buvo atvaizduoti nepaskirstytieji nuostoliai.

Emitentų veiklos rezultatai

2013 m., palyginti su 2012 m., emitentų pajamos padidėjo beveik 2 proc. ir sudarė 13,95 mlrd. Lt. Praėjusiais metais 18 iš 33 bendrovių, arba 54,5 proc., pajamos, palyginti su ankstesnių metų rezultatais, padidėjo, o kitų bendrovių – sumažėjo.

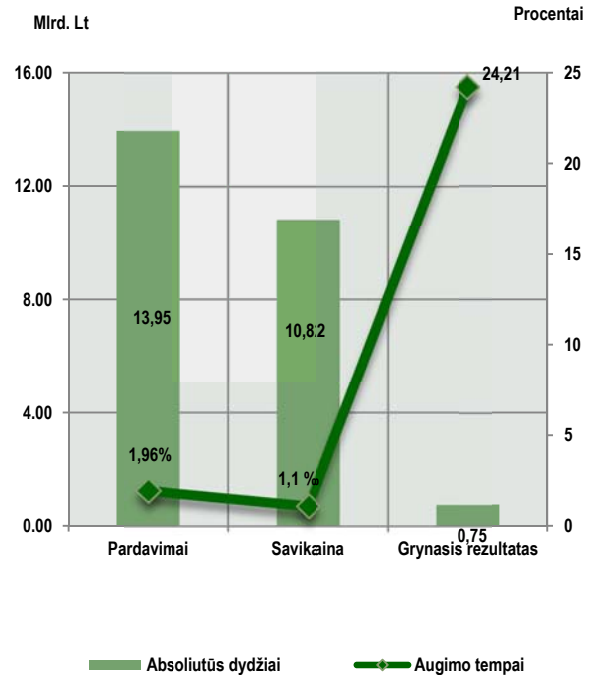
Apibendrinus sektorių rezultatus, matyti, kad nagrinėjama laikotarpiu sumažėjo komunalinių paslaugų, telekomunikacijų ir energetikos sektorių pajamos³ – atitinkamai 4, 16 ir 5 proc. Visų kitų sektorių pajamos padidėjo – labiausiai išaugo pagrindinių medžiagų sektoriaus pajamos (14 %). 2013 m. daugiausia pajamų uždirbo AB LESTO – 2,43 mlrd. Lt, arba 17 proc. visų bendrovių 2013 m. uždirbtų pajamų.

2013 m. 24 bendrovės (72,7 %) baigė pelningai ir uždirbo 812,15 mln. Lt grynojo pelno. Per metus pelningai dirbusių bendrovių grynas pelnas padidėjo 24,1, o pelningai dirbusių bendrovių skaičius sumažėjo 6 proc. 2013 m. 9 bendrovės (27,3 %) patyrė 70,96 mln. Lt nuostolių, jie, palyginti su 2012 m. duomenimis, sumažėjo beveik 34, nors nuostolingai dirbusių bendrovių skaičius padidėjo 28,6 proc.

Palyginus 2013 ir 2012 m. bendrovių rezultatus, matyti, kad 51,5 proc. emitentų (17 emitentų) pagerino grynąjį rezultatą. 2012 m. 11 emitentų padidino grynąjį pelną. Tarp daugiausia grynąjį pelną padidinusių bendrovių paminėtina AB „Invalda LT“ (nuo 32,15 mln. iki 108,53 mln. Lt) ir „Lietuvos energijos gamyba“, AB (nuo 38,61 mln. iki 108,61 mln. Lt). AB „Invalda LT“ nurodė, kad didžiąją pelno dalį sudarė apskaitinis pelnas dėl atskyrimo proceso. „Lietuvos energijos gamyba“, AB, nurodė, kad, nors pajamos ir mažėjo, EBITDA (angl. *earnings before interest, taxes, depreciation and amortization*) marža išaugo – daugiausia dėl sėkmingos įmonių grupės veiklos prekiaujant elektros energija. Būtent ji užtikrino gerus metinius prekybos rezultatus. 2012 m. dirbusi nuostolingai, 1 bendrovė 2013 m. baigė pelningai, o 5 bendrovės, dirbusios nuostolingai, ir 2013 m. baigė nuostolingai, tik patyrė mažesnių nuostolių. 2013 m. labiausiai nuostolius pavyko sumažinti AB „Limarko laivininkystės kompanija“ – nuo 32,97 mln. iki 6,34 mln. Lt. Bendrovė nurodė, kad šį laikotarpį pavyko išvengti didesnių nuostolių 2013 m. nukritus JAV dolerio kursui ir sumažinus savikainą.

Kiti 15 emitentų 2013 m. grynąjį rezultatą pablogino, t. y. 11 bendrovių uždirbo mažesnę pelną, 1 bendrovė patyrė didesnių nuostolių ir 3 bendrovės, 2012 m. dirbusios pelningai, 2013 m. baigė nuostolingai. Grynas rezultatas 2013 m. daugiausia pablogėjo akcinių bendrovių „Lietuvos jūrų laivininkystė“ ir „Snaigė“. AB „Snaigė“ 2012 m. uždirbusi 1,02 mln. Lt grynojo pelno, 2013 m. patyrė 8,81 mln. Lt nuostolių. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ nuostoliai praėjusiais metais išaugo nuo 16,43 mln. iki 41,15 mln. Lt. Daugiausia nuostolių patyrusi AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ nurodė, kad 2013 m. nuostolius lėmė laivų vertės sumažėjimas (sudarė 26,22 mln. Lt visų nuostolių). AB „Snaigė“ neigiamą rezultatą nulėmė nuostoliai, susiję su patronuojamosios įmonės „Techprominvest“ nekilnojamojo turto pardavimu. Bendrovė nurodė, kad šie nuostoliai nesuję su tiesiogine bendrovės veikla.

4 pav. 2013 m. pajamų, savikainos ir grynojo rezultato augimo tempas (palyginti su 2012 m. duomenimis)

Šaltinis: 2013 m. emitentų finansinės ataskaitos.

³ Apie bendrovių pasiskirstymą pagal sektorius žr. 1 priede.

Grynieji pinigų srautai

Emitentų grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos 2013 m. padidėjo 23,02 proc. ir sudarė 1,99 mlrd. Lt. 2013 m. gruodžio 31 d. 2 bendrovių, arba 6 % (AB „Dvarčionių keramika“ ir AB „Vilniaus degtinė“), grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos buvo neigiami, visų kitų bendrovių – teigiami. 2012 m. gruodžio 31 d. 4 bendrovių (12,5 %) grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos buvo neigiami.

Susumavus bendrovių grynuosius pinigų srautus iš investicinės ir finansinės veiklos, matyti, kad tiek 2013 m. gruodžio 31 d., tiek 2012 m. gruodžio 31 d. jie buvo neigiami. Praėjusiais metais 9 bendrovių (27 %), o 2012 m. gruodžio 31 d. 8 bendrovių (25 %) grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos buvo teigiami, kitų bendrovių – neigiami, atitinkamai 10 bendrovių (30 %) ir 9 bendrovių (28 %) šie srautai iš finansinės veiklos buvo teigiami.

Dividendai

Už 2013 m., palyginti su 2012 m. duomenimis, dividendus akcininkams nusprendusių išmokėti bendrovių skaičius nepasikeitė – juos skyrė 16 bendrovių. Už 2013 m., palyginti su ankstesniu laikotarpiu, bendrovės akcininkams išmokėjo 5,29 proc. mažiau dividendų⁴. Už 2013 m. paskirta 670,73 mln., o už 2012 m. – 708,21 mln. Lt dividendams. Iš jų 12 tų pačių bendrovių dividendus akcininkams skyrė ir už 2013 m., ir už 2012 m. Už 2012 m. 4 bendrovės, nemokėjusios akcininkams dividendų, priėmė sprendimą juos mokėti už 2013 m. ir 4 bendrovės, priešingai, už 2012 m. mokėjusios dividendus, už 2013 m. jų nemokėjo. Ir už 2013 m., ir už 2012 m. 6 iš 12 bendrovių, mokėjusių dividendus, už 2013 m., palyginti su 2012 m. duomenimis, juos padidino, 6 bendrovės – sumažino, 1 bendrovė (AB „Rokiškio sūris“) ir už 2013, ir už 2012 m. nusprendė akcininkams mokėti tokio paties dydžio dividendus. Daugiausia padidėjo AB „Lietuvos energijos gamyba“ mokami dividendai – beveik 5 kartus. Labiausiai juos sumažino AB „Klaipėdos nafta“: už 2012 m. dividendams skyrė 56,98 mln., už 2013 m. – 356,49 tūkst. Lt. AB „Lietuvos dujos“ už 2012 m. dividendams išmokėti skyrusi 217 mln. Lt, už 2013 m. nusprendė jų nemokėti.

II. SANTYKINIAI RODIKLIAI

Geriausios santykinų rodiklių reikšmės buvo akcinių bendrovių TEO LT ir „Klaipėdos nafta“, o prasčiausios – „Limarko laivininkystės kompanija“ bei „Dvarčionių keramika“.

2013 m. gruodžio 31 d. 41 proc. (2012 m. gruodžio 31 d. – 39 %) bendrovių likvidumo rodiklis buvo mažesnis už 1. Tai rodo didelę riziką, kad šios bendrovės nesugebės įvykdyti trumpalaikių įsipareigojimų. Be to, 50 proc. bendrovių, kurių likvidumas mažesnis už 1, 2013 m. patyrė nuostolių.

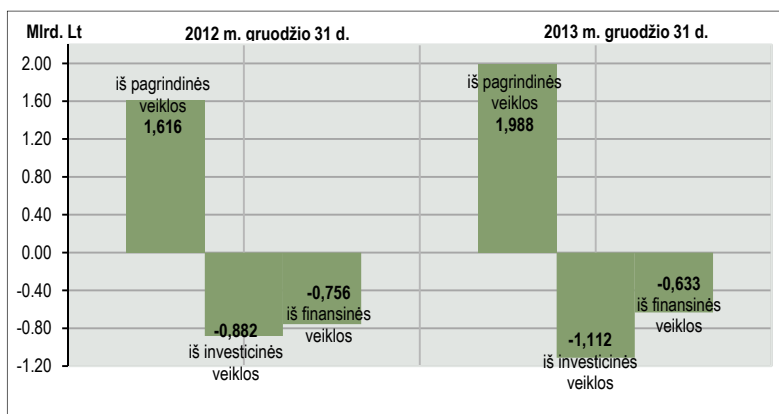
Atkreiptinas dėmesys, kad pagal tokius rodiklius, kaip likvidumas, grynojo pelno marža, nuosavybės grąža (ROE), turto ir nuosavybės apyvartumas, skolos koeficientas, skolos ir nuosavybės santykis bei ilgalaikės skolos ir nuosavybės santykis, tarpusavyje galima lyginti tik panašias to paties sektoriaus bendroves, nes kiekviename sektoriuje šios standartinės rodiklių reikšmės yra skirtingos. Dėl šių priežasčių bendras santykinų rodiklių palyginimas būtų neprasmingas, todėl 1 lentelėje pateiktos tik tos bendrovės, kurių atitinkami rodikliai 2013 m. buvo didžiausi ir mažiausi, nesiekiant jų palyginti tarpusavyje.

1 lentelė. 2013 m. bendrovių santykiniai rodikliai: didžiausios ir mažiausios reikšmės

Likvidumo rodiklis		Grynojo pelno marža, %		Nuosavybės grąža, %	
TEO LT, AB	3,48	AB „Invalda LT“	110	AB „Invalda LT“	50
AB „Klaipėdos nafta“	3,37	AB „Klaipėdos nafta“	28	„AviaAM Leasing“, AB	39
„AviaAM Leasing“, AB	3,27	TEO LT, AB	21	AB „Vilniaus baldai“	28
AB „Dvarčionių keramika“	0,29	AB „Limarko laivininkystės kompanija“	-15	AB „Snaigė“	-27
AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	0,26	AB „Dvarčionių keramika“	-33	AB „Dvarčionių keramika“	-96
AB „Limarko laivininkystės kompanija“	0,06	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	-45	AB „Limarko laivininkystės kompanija“	-286
Viso turto apyvartumas		Ilgalaikio turto apyvartumas		Nuosavybės apyvartumas	
AB „INTER RAO Lietuva“	3,74	AB „Linus Agro Group“	8,19	AB „INTER RAO Lietuva“	22,76
AB „Linus Agro Group“	2,49	AB „Žemaitijos pienas“	7,22	AB „Limarko laivininkystės kompanija“	18,95
AB „Žemaitijos pienas“	2,31	AB „INTER RAO Lietuva“	6,19	AB „Pieno žvaigždės“	5,77
LITGRID, AB	0,21	LITGRID, AB	0,25	AB „Invalda LT“	0,45

⁴ | 2013 m. duomenis dėl dividendų išmokėjimo įtraukti AB „Linus Agro Group“ 2012 m. spalio 25 d. visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu paskirti dividendai už laikotarpį, pasibaigusį 2012 m. birželio 30 d.

5 pav. Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklos

Šaltinis: 2013 m. emitentų finansinės ataskaitos.

AB „Klaipėdos nafta“	0,19	AB „Klaipėdos nafta“	0,24	LITGRID, AB	0,36
AB „Amber Grid“	0,04	AB „Amber Grid“	0,05	AB „Klaipėdos nafta“	0,22
Skolos koeficientas		Skolos / Nuosavybės santykis		Ilgalaikės skolos / Nuosavybės santykis	
AB „Limarko laivininkystės kompanija“	0,98	AB „Limarko laivininkystės kompanija“	51,61	AB „INTER RAO Lietuva“	2,28
AB „INTER RAO Lietuva“	0,84	AB „INTER RAO Lietuva“	5,09	Imonių grupė ALITA, AB	2,08
AB „Dvarčionių keramika“	0,83	AB „Dvarčionių keramika“	4,89	AB „Gubernija“	2,05
AB „Linās“	0,25	AB „Klaipėdos baldai“	0,26	AB „Apranga“ / TEO LT, AB	0,03
AB „Klaipėdos nafta“	0,15	AB „Klaipėdos nafta“	0,18	AB „Linās“	0,02
TEO LT, AB	0,1	TEO LT, AB	0,12	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	0,01

Saltinis: 2013 m. bendrovių informacija.

III. AUDITORIŲ IŠVADOS DĖL BENDROVIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

Visų emitentų 2013 m. konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir patronuojančiosios bendrovės finansinės ataskaitos (toliau – bendrovių finansinės ataskaitos) audituotos ir patvirtintos visuotinio akcininkų susirinkimo.

Dėl 2013 m. 16 iš 34 (47 %) bendrovių finansinių ataskaitų auditoriai pareiškė modifikuotą (sąlyginę, neigiamą, atsisakymą pareikšti nuomonę ar dalyko pabrėžimą) auditoriaus išvadą. Palyginti su praėjusiais finansiniais metais, modifikuotų auditoriaus išvadų dėl 2012 m. finansinių ataskaitų buvo tik šiek tiek mažiau – dėl 14 iš 33 bendrovių (42 %) finansinių ataskaitų.

Auditorių išvadose dėl 9 bendrovių (26,5 %) 2013 m. finansinių ataskaitų buvo pateiktos sąlyginės išvados dėl tarptautinių apskaitos standartų (TAS) nesilaikymo, o 2012 m. – dėl 7 (21 %). Auditoriai, nesąlygodami nuomonės, pateikė dalyko pabrėžimo pastraipą dėl 7 bendrovių 2012 m. finansinių ataskaitų (2012 m. – taip pat dėl 7). Dėl 7 bendrovių 2013 m. finansinių ataskaitų pareikštas dalyko pabrėžimas dėl veiklos tęstinumo rizikos, 1 – dėl neapibrėžtumo, susijusio su bendrovės teisme ginčijamomis sumomis, ir 2 – dėl Akcinių bendrovių įstatymo nuostatų nesilaikymo. Išsamiau žr. 2 priede „Apibendrintos auditorių išvados“.

Peržvelgus auditorių išvadas dėl bendrovių 2013 m. finansinių ataskaitų, galima teigti, kad dauguma bendrovių nesilaikė TAS nuostatų, susijusių su galimai neteisingos ilgalaikio materialiojo turto vertės atvaizdavimu finansinėse ataskaitose. Beveik visos bendrovės (7 iš 9), dėl kurių 2013 m. finansinių ataskaitų auditoriai pareiškė sąlygines nuomones, nesilaikė 16 TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“ ir (ar) 36 TAS „Turto vertės sumažėjimas“ nuostatų, t. y. nors ir buvo vertės sumažėjimo požymių, tačiau atsiperkamoji vertė neapskaičiuota, ir pan. Panaši tendencija buvo ir dėl 2012 m. finansinių ataskaitų TAS reikalavimų neatitikimo – dauguma bendrovių, dėl kurių 2012 m. finansinių ataskaitų auditoriai pareiškė sąlygines nuomones, nesilaikė 16 ir (ar) 36 TAS reikalavimų.

IV. INFORMACIJOS APIE EMITENTŲ DARBUOTOJUS, AKCININKUS, OFICIALIUS SIŪLYMUS BEI PRIVALOMĄ AKCIJŲ PARDAVIMĄ IR PIRKIMĄ ATSKLEIDIMAS

Darbuotojai

2013 m. 42,4 proc. bendrovių⁵ (14 iš 33) darbuotojų skaičius išaugo, 2 – nepasikeitė, o kitų – sumažėjo. Daugiausia (74,6 %) darbuotojų skaičių padidino AB „Linas Agro Group“, o daugiausia jį sumažino AB „Invalda LT“ ir restruktūrizuojama AB „Dvarčionių keramika“ (atitinkamai 53 ir 46 %), mažiausiai – AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ (0,3 %). AB „Linas Agro Group“ metinėje ataskaitoje nurodė darbuotojų skaičiaus didėjimo priežastis: tai lėmė UAB „Dotnuvas projektai“ ir jos patrunuojamųjų įmonių Latvijoje ir Estijoje įsigijimas, Kėdainių rajono Labūnavos žemės ūkio bendrovės bei UAB „Jungtinė ekspedicija“ įsigijimas (papildomai 398 darbuotojai). AB „Invalda LT“ nurodė, kad darbuotojų skaičius sumažėjo dėl įvykusios reorganizacijos, po kurios patrunuojamoji įmonė „Vilniaus baldai“ tapo asocijuota ir jos darbuotojai neįskaičiuojami į bendrą skaičių.

Akcininkai

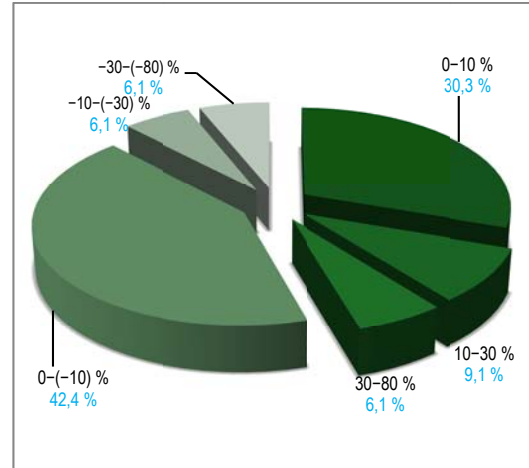
Vieno akcininko kontroliuojama emitento akcijų dalis 2013 m., palyginti su 2012 m., beveik nepasikeitė. 2013 m. 7 iš 34 emitentų buvo vienas pagrindinis akcininkas, valdantis didesnę kaip 90 proc. akcijų paketą (2012 m. – 7 iš 33 emitentų). 2013 m. 6 iš 33 bendrovių (2012 m. – 8 iš 33 bendrovių) vienas akcininkas valdė 67–89, 7 iš 34 bendrovių (2012 m. – 7 iš 33 bendrovių) – 50–66,69, 4 iš 34 bendrovių (2012 m. – 5 iš 33 bendrovių) – 33,33–49,99, 1 iš 34 bendrovių (2012 m. – 2 iš 33 bendrovių) – 30–33,32 proc. akcijų paketą. Kitose 9 bendrovėse (2012 m. – 4) nė vienas akcininkas neturėjo didesnio kaip 30 proc. akcijų paketo (žr. 7 pav.).

Oficialūs siūlymai bei privalomas akcijų pardavimas ir pirkimas

Vertybinių popierių įstatyme įteisintu oficialių siūlymų institutu 2013 m. pasinaudojo 3 emitentų akcininkai. Du pateikti oficialūs siūlymai buvo privalomi: AB „Invalda LT“ ir AB „Vilniaus baldai“ bei vienas savanoriškas oficialus siūlymas (AB „Limarko laivininkystės kompanija“). Fizinį asmenų grupė, veikianti pagal 2013 m. gegužės 31 d. sutartį dėl bendros politikos emitento atžvilgiu, pateikė privalomą oficialų siūlymą supirkti likusias AB „Invalda LT“ akcijas. Bendra siūlytų supirkti akcijų vertė (oficialaus siūlymo kaina) sudarė 8,13 mln. Lt. Per šį oficialų siūlymą nebuvo supirktos akcijos. Ta pati fizinė asmenų grupė pateikė privalomą oficialų siūlymą ir dėl AB „Invalda LT“ kontroliuojamos AB „Vilniaus baldai“ akcijų supirkimo. Per šį privalomo oficialaus siūlymo įgyvendinimo laikotarpį supirktas 53,3 proc. visų siūlytų supirkti akcijų. Bendra siūlytų supirkti akcijų vertė buvo 52,14 mln. Lt. UAB „Limarko“ pateikė savanorišką oficialų siūlymą supirkti likusias AB „Limarko laivininkystės kompanija“ akcijas, buvo patvirtinta 0,414 Lt vienos akcijos siūlymo kaina, tačiau šis siūlymas nesudomino akcininkų – nebuvo parduota nė viena akcija.

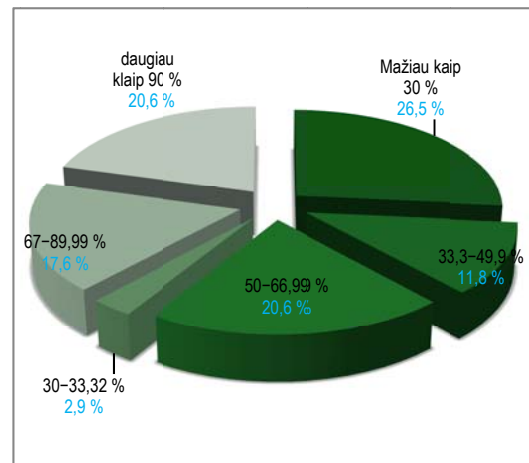
2013 m. liepos mėn. baigtas vykdyti AB „Sanitas“ privalomas akcijų išpirkimas, teismui priėmus sprendimą dėl įrašų vertybinių popierių sąskaitose apie nuosavybės teisės perėjimą atlikimo. 2013 m. liepos 23 d. bendrovės vienintelis akcininkas *Valeant Pharmaceuticals International, Inc.*, priėmė sprendimą išbraukti bendrovės akcijas iš prekybos Lietuvos Respublikoje veikiančioje reguliuojamoje rinkoje, AB „NASDAQ OMX Vilnius“ Oficialiajame prekybos sąraše, ir nebesiūlyti bendrovės akcijų viešai.

6 pav. 2013 m. gruodžio 31 d. emitentų darbuotojų kaita (palyginti su 2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

Šaltinis: 2012 ir 2013 m. emitentų informacija.

7 pav. 2013 m. gruodžio 31 d. emitentų vieno akcininko kontroliuojama dalis

Šaltinis: 2013 m. emitentų informacija.

⁵ Nagrinėjami bendrovių konsoliduotieji duomenys.

V. INFORMACIJOS APIE EMITENTŲ VADOVŲ IR KITŲ DARBUOTOJŲ GRUPIŲ DARBO UŽMOKESTĮ ATSKLEIDIMAS

Vienas iš metinio pranešimo reikalavimų emitentams yra atskleisti informaciją apie bendrovės darbuotojų vidutinį mėnesinį atitinkamos darbuotojų grupės (vadovų, specialistų, darbininkų) darbo užmokestį neatskaičius mokesčių. Siekiant nustatyti šios informacijos kitimo tendencijas ir bendrus dydžius, buvo susisteminta ir išanalizuota informacija pagal ūkio šakas ir darbuotojų grupes.

2013 m., palyginti su 2012 m., finansinių paslaugų vartotojams, alkoholio gamybos, pieno perdirbimo gamybos ir telekomunikacijos sektoriuose vadovų atlyginimai krito. Kitose veiklose vadovų darbo užmokestis kilo. Daugiausia vadovų darbo užmokestis kilo laivininkystės sektoriaus bendrovėse – 30,49 proc. Didžiausi vadovų atlyginimai tiek 2013, tiek 2012 m. buvo finansinių paslaugų ir baldų gamybos sektoriuose; čia jie vidutiniškai uždirbo atitinkamai: 2013 m. – apie 22,5 ir 20,6 tūkst., o 2012 m. – apie 29,3 ir 19,8 tūkst. Lt per mėnesį.

Vadovaujančio personalo atlyginimai 2013 m. daugiausia mažėjo paslaugų vartotojams sektoriuje – 18,73 proc., o mažiausi vadovų atlyginimai 2013 m., kaip ir 2012 m., buvo žemės ūkio produktų bei pieno perdirbimo sektorių bendrovėse – atitinkamai 2013 m. – apie 6,7 ir 6,3 tūkst., o 2012 m. – 5,9 ir 6,4 tūkst. Lt.

2 lentelė. Vidutiniai atlyginimų dydžiai pagal teikiamų paslaugų sektorius¹

Teikiamų paslaugų sektoriai	Bendrovių skaičius	2012 m. atlyginimai			2013 m. atlyginimai			Pokytis		
		vadovų	specialistų	darbininkų	vadovų	specialistų	darbininkų	vadovų	specialistų	darbininkų
Finansinės paslaugos²	1	29 310	10 190		22 508	6 264		-23,21	-38,53	
Paslaugos vartotojams	3	12 809	3 924	2 220	10 692	4 447	2 328	-18,73	8,96	3,23
Plataus vartojimo prekės	15									
Alkoholio gamyba ²	4	10 346	2 542	1 719	10 040	2 781	1 788	-2,96	9,37	4,03
Pieno perdirbimo gamyba ²	4	6 423	2 566	2 022	6 287	2 731	2 091	-2,11	6,41	3,40
Žemės ūkio produktai	2	5 906	3 224	1 550	6 736	3 499	2 047	14,05	8,53	32,07
Baldų gamyba ^{2,3}	2	19 766	4 946	2 714	20 568	4 679	2 700	4,06	-5,39	-0,52
Asmeninės priežiūros ir buitinės prekės ²	3	9 631	2 504	1 438	11 772	2 617	1 520	20,55	4,93	6,51
Pramoniniai gaminiai	6									
Laivininkystė	2	9 977	3 676	3 474	13 018	2 904	2 662	30,49	-21,00	-23,39
Statyba ir medžiagos ⁴	2	5 109	2 946	1 952	7 597	3 492	2 219	48,71	18,55	13,71
Pramoninės prekės ir paslaugos ⁵	2	9 241	3 534	1 774	10 316	3 979	1 733	11,63	12,59	-2,31
Pagrindinės medžiagos	1	6 039	3 117	2 018	7 086	4 036	2 324	17,34	29,48	15,16
Telekomunikacijos	1	13 557	3 457	2 049	13 392	3 750	2 194	-1,22	8,48	7,08
Nafta ir dujos	1				8 795	4 026	3 166			
Komunalinės paslaugos²	5	11 625	3 537	2 474	12 220	3 677	2 461	4,06	3,90	-0,25

Šaltinis: 2012 ir 2013 m. bendrovių metinė informacija.

¹ AB „INTER RAO Lietuva“ duomenys apie vidutinius atlyginimų dydžius neįtraukti, kadangi bendrovė šią informaciją atskleidė ne taip, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

² Lentelėje pateikiami konsoliduoti grupių duomenys, tačiau akcinės bendrovės „Invalda LT“, LESTO, „Lietuvos energijos gamyba“, „Vilniaus baldai“, „Linas“, „Žemaitijos pienas“, „Snaigė“ ir Įmonių grupė „ALITA“ nepateikė ir (arba) pateikė netiksliai, t. y. ne pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus, atskleidė duomenis tik apie bendrovių darbuotojų atlyginimus.

³ AB „Klaipėdos baldai“ 2012 m. atskirai nepateikė vadovų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio, tik bendrai nurodė vadovų ir specialistų atlyginimus, jie lentelėje pateikti kaip specialistų darbo užmokestis, todėl baldų gamybos paslaugų sektoriaus 2012 m. vidutinis mėnesinis vadovų darbo užmokestis pateiktas tik vienos bendrovės.

⁴ AB „Dvarčionių keramika“ neatskleidė duomenų apie 2013 m. apskaičiuotus atlyginimus, todėl statybos ir medžiagų sektoriaus 2013 m. darbuotojų atlyginimai pateikti tik vienos bendrovės.

⁵ AB „City Service“ atskirai nepateikė specialistų ir darbininkų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio, tik bendrai nurodė specialistų ir techninio personalo darbo užmokestį, kuris lentelėje pateiktas kaip specialistų darbo užmokestis, todėl pramoninių prekių ir paslaugų sektoriaus bendrovių darbo užmokestis pateiktas tik vienos bendrovės.

2013 m., palyginti su 2012 m., daugumos veiklos sričių specialistų atlyginimai kilo, tačiau finansinių paslaugų, laivininkystės ir baldų gamybos sektoriuose specialistų atlyginimai mažėjo – atitinkamai 38,5, 21 ir 5,4 proc. Daugiausia specialistų atlyginimai 2013 m. padidėjo pagrindinių medžiagų (priklauso tik AB „Grigiškės“), statybos ir medžiagų bei pramoninių prekių ir paslaugų sektoriuose – atitinkamai 29,5, 18,6 ir 12,6 proc. Mažiausiai specialistų atlyginimai pakilo komunalinių paslaugų sektoriuje – 3,9 proc. 2013 m. didžiausi specialistų atlyginimai buvo finansinių paslaugų ir baldų gamybos sektoriuose, jų vidutinis mėnesinis atlyginimas sudarė atitinkamai 6,3 tūkst. ir 4,7 tūkst. Lt per mėnesį. 2013 m. kartojasi 2012 m. tendencija, t. y. specialistų mažiausi atlyginimai buvo alkoholio gamybos, pieno perdirbimo gamybos bei asmeninės priežiūros ir buitinių prekių sektorių bendrovėse – jie atitinkamai vidutiniškai uždirbo 2,8 tūkst., 2,7 tūkst. ir 2,6 tūkst. Lt per mėnesį.

2013 m., palyginti su 2012 m., daugumoje veiklos sričių, išskyrus baldų gamybos, laivininkystės ir komunalinių paslaugų sektorius, darbininkų atlyginimai kilo. Daugiausia darbo užmokestis padidėjo darbininkų, dirbančių pagrindinių medžiagų ir žemės ūkio produktų sektoriuose, – atitinkamai 32,1 ir 15,2 proc. Darbininkų atlyginimai mažėjo laivininkystės, baldų gamybos ir komunalinių paslaugų sektorių bendrovėse – atitinkamai 23,4, 0,5 ir 0,3 proc. 2013 m. darbininkai daugiausia uždirbo naftos ir dujų, baldų gamybos ir laivininkystės sektoriuose – atitinkamai vidutiniškai 3,2 tūkst. ir 2,7 tūkst. Lt per mėnesį, o mažiausias darbininkų darbo užmokestis buvo asmeninės priežiūros ir buitinių prekių sektoriuje.

VI. BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO NUOSTATŲ LAIKYMASIS

Kartu su 2013 m. informacija bendrovės turėjo viešai paskelbti pranešimą apie tai, kaip jos laikosi Valdymo kodekso nuostatų⁶. Šis pranešimas yra sudedamoji bendrovės metinio pranešimo dalis. Pranešime bendrovės turi atskleisti, kurių nuostatų jos laikosi ir kurių nesilaiko, paaiškinti to priežastis. Valdymo kodekse išdėstyti bendrovių valdymo principai, standartai ir jų įgyvendinimo būdai yra rekomendacinio pobūdžio. Peržiūrėjus bendrovių pranešimus, pastebėta, kad visi emitentai tik iš dalies laikosi Valdymo kodekso nuostatų.

Valdymo kodekse pabrėžiama, kad kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką bendrovės veiklai itin svarbiose srityse, tokiose kaip: bendrovės direktorių skyrimas, atlyginimo bendrovės direktoriui nustatymas ir bendrovės audito kontrolė bei įvertinimas. Tai padėtų išvengti interesų konfliktų. Dėl to valdymo kodekse rekomenduojama bendrovėje formuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus.

2013 m. visose bendrovėse buvo sudaryta valdyba, o priežiūros organas – stebėtojų taryba – veikė 15 bendrovių.

Atlyginimų komitetai (taip pat kaip ir 2012 m.) sudaryti 4 akcinėse bendrovėse (TEO LT, „Vilkyškių pieninė“, „Agrowill Group“ ir „Avia Solutions Group“), o 3 akcinės bendrovės formuoja skyrimo komitetus („Vilkyškių pieninė“, „Agrowill Group“ ir „Avia Solutions Group“), pastarųjų 3 bendrovių atlyginimų ir skyrimo komitetai sujungti į vieną komitetą. Audito komitetai⁷ 2013 m. veikė visose, išskyrus AB „Dvarčionių keramika“ ir „AviaAM Leasing“, AB, bendrovėse.

⁶ Nagrinėjama, kaip bendrovės, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į AB „NASDAQ OMX Vilnius“ biržos prekybos sąrašus, laikosi šios biržos listinguojamų bendrovių valdymo kodekso (toliau – Valdymo kodeksas) ir kaip akcinės bendrovės „Avia Solutions Group“, „AviaAM Leasing“ ir „INTER RAO Lietuva“, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į Varšuvos akcijų biržą, laikosi Varšuvos akcijų biržos valdymo kodekso (toliau – Valdymo kodeksas) nuostatų.

⁷ Sudarytas audito komitetas arba jų funkcijas vykdo patrunuojančiosios bendrovės audito komitetas ar emitento stebėtojų taryba.

1 priedas

Bendrovių pasiskirstymas pagal sektorius*

Sektoriai									
finansinės paslaugos	komunalinės paslaugos	paslaugos vartotojams	plataus vartojimo prekės	pramoniniai gaminiai	pagrindinės medžiagos	telekomunikacijos	energetika	nafta ir dujos	
Bendrovės	AB „Invalda LT“	AB „Kauno energija“	AB „Avia Solutions Group“,	AB „Vilkyškių pieninė“	AB „Limarko laivininkystės kompanija“	AB „Grigiškės“	TEO LT, AB	AB „INTER RAO Lietuva“	AB „Amber Grid“
		AB LESTO	AB „Apranga“	AB „Žemaitijos pienas“	AB „City Service“				
		„Lietuvos energijos gamyba“, AB	„AviaAM Leasing“, AB	AB „Rokiškio sūris“	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“				
		AB „Lietuvos dujos“		AB „Pieno žvaigždės“	AB „Panevėžio statybos trestas“				
		LITGRID, AB		AB „Anykščių vynas“	AB „Dvarčionių keramika“				
				AB „Vilniaus degtinė“	AB „Klaipėdos nafta“				
				AB „Gubernija“					
				AB „Agrowill Group“					
				Įmonių grupė „Alita“, AB					
				AB „Linas Agro Group“					
				AB „Utenos trikotažas“					
				AB „Vilniaus baldai“					
				AB „Klaipėdos baldai“					
				AB „Snaigė“					
			AB „Linas“						

* Bendrovės suskirstytos į sektorius pagal AB „NASDAQ OMX Vilnius“ biržos interneto svetainėje skelbiamus sektorius, sugrupuotus pagal ICB klasifikaciją, išskyrus akcines bendroves „Avia Solutions Group“, „AviaAM Leasing“ ir „INTER RAO Lietuva“, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į Varšuvos akcijų biržą.

2 priedas

Apibendrintos auditorių išvados

	Sąlyginės išvados									Dalyko pabrėžimas						
	AB „Lietuvos dujos“	AB „Snaigė“	AB „Amber Grid“	AB „Kauno energija“	„Lietuvos energijos gamyba“, AB	AB LESTO	AB LITGRID	AB „Linės“	AB „Dvarčionių keramika“	AB „Agrowill Group“	Įmonių grupė „Alita“, AB	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	AB „Anykščių vynas“	AB „Gubernija“	AB „Utenos trikotažas“	AB „Limarko laivininkystės kompanija“
1 TAS (dėl paskolų klasifikavimo)		x														
2 TAS (dėl atsargų vertės nustatymo)									x							
16 TAS (dėl turto tikrosios vertės netinkamo nustatymo)				x												
36 TAS (dėl atsiperkamosios vertės ir galimo vertės sumažėjimo)	x	x	x		x											
16 ir 36 TAS (dėl ilgalaikio materialiojo turto, kuris į apskaitą įtrauktas perkainota verte)						x	x									
39 TAS (dėl finansinio turto nuvertėjimo)		x						x								
Tik dalyko pabrėžimas																
Dėl veiklos tęstinumo										x	x	x	x	x	x	x
Dėl Akcinių bendrovių įstatymo nuostatų nesilaikymo												x				x
Dėl neapibrėžtųjų įsipareigojimų (teisminiai ginčai)											x					